

nosti zákona na ochranu nájemníků jest platnou pouze výpověď z bytu podaná pronajímatelem u soudu a jen tehdy, dá-li příslušný soud k výpovědi té svolení. To vyplývá zejména z předpisu §u 4 zákona, dle něhož musí pronajímatel, chce-li dáti nájemci výpověď, učiniti tak písemně nebo protokolárně návrhem u okresního soudu, v jehož obvodě jest byt, a musí v návrhu mimo jiné uvést i důvod zamýšlené výpovědi. Dle §u 4 odst. (2) zákona rozhodne soud o návrhu v řízení nesporném a vysloví usnesením, zda výpověď připouští, čili nic a usnesení to, nabylo-li právní moci, nahrazuje platnou výpověď. Z těchto zákonných předpisů zjevno, že žalobce, dav žalované výpověď mimosoudní, provedl úkon, kterému nelze přiznati účinek platné výpovědi; dal výpověď, která jest dle zákona o ochraně nájemníků neplatnou a bezúčinnou a to i tehdy, když vypovídána na ni nereagovala, nepodavši proti ní námitek. Názor odvolacího soudu, že nepodáním námitek proti mimosoudní výpovědi jest mlčky uzavřena smlouva o zrušení poměru nájemného (§ 863 obč. zák.) a má hmotně-právně za následek zrušení poměru nájemného (§ 566 c. ř. s.), jest právně mylným, vždyť by tím, kdyby mělo názoru odvolacího soudu býti přisvědčeno, byla výpovědi mimosoudní přiznána větší působnost a účinnost, než výpovědi soudní dle §u 562 c. ř. s., které zákon — po dobu platnosti zákona na ochr. náj. — platnost a působnost odepřel a byly by tím dále dokořán otevřeny dvěře k obcházení zákona. Dovolávání se rozhodnutí nejv. soudu č. 2766 sb. n. s. jest nepřipadným, poněvadž v tomto případě se nejednalo o dům nebo místnost podléhající zákonu o ochraně nájemníků. Působnost zákona o ochr. náj. není nikterak omezena tím, že zákon ten nezrušil výslovně působnost §§ 565 a 566 c. ř. s., neboť dle §u 9 obč. zák. stačí, když zákonný předpis byl změněn novým předpisem zákonným, což se též ohledně zmíněných §§ů c. ř. s. stalo zákonem na ochr. náj. pokud jde o výpovědi pronajímatele, nikoli ohledně výpovědí nájemců a to pro dobu působnosti tohoto zákona ohledně oněch nemovitostí a práv nájemních, na něž se zákon vztahuje. Z moci úřední musil se též dovolací soud zabývati námitkou nepřipustnosti pořadu práva a uznal ji za neodůvodněnou, neboť i žalobní prosbou domáhá se žalobce vyklizení bytu na základě úmluvy mlčky učiněné a nikoli uznání platnosti mimosoudní výpovědi, a dlužno proto o nároku takto formulovaném jednatí pořadem práva; není tedy důvodu ke zrušení rozsudků nižších soudů pro zmatečnost ve smyslu §u 477 čís. 6 c. ř. s., nýbrž jen ke změně rozsudku a zamítnutí žaloby (čís. 2278 sb. n. s.).

Čís. 6077.

Nároky správce úpadkové podstaty na náhradu hotových výdajů a na odměnu za námahu patří mezi t. zv. »pohledávky za podstatou«. Jde-li o rozvrh nejvyššího podání, docíleného zpeněžením věcí náležejících ku zvláštní podstatě, patří k nákladům zvláštní správy a nákladům zpeněžení a rozdělení zvláštní podstaty i část nároků správce úpadkové podstaty.

Správce úpadkové podstaty musí své nároky, pokud patří k nákladům, uvedeným v §u 49 konk. ř., byl-li prodej věcí náležejících do úpadkové podstaty proveden soudně, uplatňovati u exekučního soudu. Nároky tyto nejsou obmezeny na určení útrat správce úpadkové podstaty, jež mu vznikly z a řízení prodejového a rozvrhového.

§ 125, čtvrtý odstavec konk. ř. upravuje toliko otázku, kdo určuje náklady správce podstaty, jichž úhrada se žádá ze zvláštní podstaty, zpeněžené soudní dražbou, při čemž otázku, které náklady správcovy jest zařaditi do nákladů zvláštní podstaty a které následkem tohoto zařazení jest přihlásiti u exekučního soudu, řešiti má úpadkový soud. Do rozhodnutí o výši nákladů těch přísluší osobám, požívajícím oddělného práva, právo rekursu.

Rozhodl-li o nákladech těch — protiprávně — úpadkový komisař, neplatí tu obmezení opravných prostředků ve smyslu §u 125, druhý odstavec, konk. ř., nýbrž všeobecný předpis §u 176, druhý odstavec, konk. ř.

(Rozh. ze dne 1. června 1926, RI 411/26.)

Úpadkový komisař určil útraty, jež správce úpadkové podstaty účtoval za správu zvláštní podstaty a jež požadoval vzhledem k soudnímu zcizení této zvláštní podstaty a rozdělení výtěžku. K rekursu finanční prokuratury jako oddělné věřitelky zrušil rekursní soud (krajský soud v Chebu) napadené usnesení a poukázal správce úpadkové podstaty, by své útraty za správu zvláštní podstaty účtoval u příslušného exekučního soudu, maje za to, že určití tyto útraty není příslušným úpadkový komisař, nýbrž exekuční soud (§ 125, čtvrtý odstavec, konk. ř.).

Nejvyšší soud k dovolacímu rekursu správce úpadkové podstaty zrušil napadené usnesení s tím, by rekurs do usnesení úpadkového komisaře byl předložen k rozhodnutí vrchnímu zemskému soudu v Praze.

D ů v o d y:

Jde především o otázku přípustnosti dovolacího rekursu. Jak již v rozhodnutí čís. 5367 sb. n. s. dovozeno, patří nároky správce úpadkové podstaty na náhradu hotových výdajů a na odměnu za jeho námahu mezi tak zvané »pohledávky za podstatou« (§ 46 čís. 1 konk. ř.). Dle §u 47 téhož řádu mají býti pohledávky za podstatou zapraveny především z úpadkové podstaty. Jde-li o rozvrh nejvyššího podání, docíleného zpeněžením věcí náležejících k zvláštní podstatě, mají dle §u 49 téhož řádu pohledávky za podstatou v tomto §u (49) uvedené, totiž náklady zvláštní správy a náklady zpeněžení a rozdělení zvláštní podstaty, dojíti úhrady dokonce i před oddělovacími právy; k těmto nákladům bude patřiti zpravidla část nároků správce úpadkové podstaty. Pokud jde o uspokojení nároků správcových ze jmění úpadcova, jest především poukázati na to, že dle §u 47 čís. 3 konk. ř. jest povolán úpadkový soud (jen při nepatrných konkursech dle §u 170 konk. řádu úpadkový komisař, o kterýž případ tuto nejde), by v pochybnosti roz-

hodl, které pohledávky za podstatou, tudíž i které nároky správce vztahují se na společnou a které na zvláštní úpadkovou podstatu. Po rozřešení této otázky půjde zpravidla již jen o určení číselné výše pohledávek těchto a o přikázání prostředků k jich úhradě. A tu rozeznávají dlužno, zda jde o případ soudního prodeje věci, náležejících do úpadkové podstaty, či o jinaký případ zpeněžení majetku úpadcova. Soudní prodej věci, náležejících do úpadkové podstaty, provéstí má dle zásad exekučního řádu s formálními odchylkami §u 119 (1) čís. 1 až 5 konk. řádu příslušný exekuční soud, který dle třetího odstavce §u 119 provede i rozvrh výtěžku mezi osoby na výtěžky tyto odkázané. Proto musí správce podstaty své nároky, jež z těchto výtěžků jako ze zvláštní úpadkové podstaty mají dojítí úhrady, požadovati u exekučního soudu, jinak by k nim při rozvrhu výtěžků nemohlo býti přihlédáno (§ 210 ex. ř.). Jest tedy onen soudní prodej a ono rozdělování výtěžků při něm docílených podnětem, vedoucím k tomu, že správce úpadkové podstaty své nároky, pokud patří k nárokům v §u 49 konk. řádu uvedeným, musí požadovati u exekučního soudu; § 125 čtvrtý odstavec konk. ř. pak nařizuje, že nároky správce, jež tento »z podnětu« řečeného má požadovati u exekučního soudu, určí tento exekuční soud. Neplatí tedy v tomto výjimečném případě všeobecný předpis §u 125 druhý odstavec konk. ř., že totiž má úpadkový komisař (nikoliv úpadkový soud) rozhodovati o nárocích správce podstaty a že jest do jeho rozhodnutí přípustným rekurs k úpadkovému soudu, jehož rozhodnutí jest pak konečné. Dovolací stěžovatel vykládá § 125 čtvrtý odstavec konk. ř. v ten rozum, že exekučnímu soudu přísluší jen určení těch útrat správce podstaty, které vznikly za řízení prodávového a rozvrhového a dovolává se překladu zákona ve vydání Voskově (svazek XIX. Kompas), kdež slova »Kosten des Masseverwalters, die er anlässlich der gerichtlichen Veräußerung von Sachen und der Verteilung des Erlöses beim Exekutionsgerichte zu beanspruchen hat atd.« přeložena jsou takto: »Náklady správce podstaty, které má požadovati z a ú č a s t při soudním prodeji věci a rozdělení výtěžku u exekučního soudu atd.«. Stěžovatel tedy vykládá slova zákona tak, jako by tam stálo: »Kosten des Masserverwalters, die aus Anlass der gerichtlichen ... entstehen, atd.«. Ale názoru tomuto nelze přisvědčiti, ježto názor tento není v souvislosti s §§ 47, 49 a 119 konk. ř., z nichž jest patrné, že § 125, čtvrtý odstavec, upravuje jen otázku, kdo určuje ony náklady správce podstaty, jichž úhrada se žádá ze zvláštní podstaty soudní dražbou zpeněžené, při čemž, jak již řečeno, otázku, které náklady správce jest zařaditi mezi náklady zvláštní podstaty a které následkem tohoto zařazení jest přihlásiti u exekučního soudu, řešiti má úpadkový soud. Stěžovatelem zastávaný výklad není v soulase ani se zásadou §u 11 konk. ř., že práva na oddělené uspokojení nejsou zásadně prohlášením úpadku dotčena. Když již předpisem §u 49 konk. ř. zákonodárce z určitých důvodů (viz Bartsch-Pollak, Komentář k úpadkovému řádu I. díl str. 375) uznal nutným stanoviti, by pohledávky za podstatou v tomto §u jmenované požívaly výsadního práva úkojového, nemínil zajisté postavení osob, majících nárok na oddělené uspokojení, zhoršiti ještě tím, že by neměly

vůbec opravného prostředku proti rozhodnutí o výši těchto nákladů, což platilo by v tom případě, kdyby na číselné určení výše nákladů správy bylo vztahovati předpis Šu 125, druhý odstavec, konk. ř. Upravil-li tedy v tomto případě úpadkový komisař náklady správy zvláštní podstaty, překročil tím obor své působnosti ve dvojím směru. Především mlčky prohlásil, že nárok na náhradu za úkony správcovy, jichž však jednotlivě neuvádí, jest pohledávkou za zvláštní podstatou, ač k tomu povolán jest úpadkový soud (§ 47 konk. ř.), jehož usnesení mohou napadnouti všichni účastníci rozhodnutím oním dotčení a nikoli pouze osoby v Šu 125, druhý odstavec, jmenované a to v jiném pořadí stolic, než jak stanoveno v Šu 125, druhý odstavec. Dále osvojil si úpadkový komisař, určiv číselnou výši těchto nároků, právo, příslušející soudu exekučnímu. V důsledku toho není jeho usnesení usnesením zmíněným v Šu 125, druhý odstavec, konk. ř., i neplatí o něm omezení opravných prostředků, tamže uvedené, nýbrž všeobecný předpis Šu 176, druhý odstavec, konk. ř. Vzhledem k tomu bylo napadené usnesení, vydané úpadkovým soudem, zrušiti a úpadkovému soudu uložit, by zařídil, by spisy byly předloženy vrchnímu zemskému soudu v Praze, který v druhé stolici má rozhodnouti o stížnosti do zmíněného usnesení úpadkového komisaře.

Čís. 6078.

Prodej podle čl. 310 obch. zák.

Řízení o návrhu na povolení prodeje podle čl. 310 obch. zák. jest věcí soudnictví nesporného.

Věcná příslušnost řídí se předpisy §§ 51 a 52 j. n., místně příslušným jest soud, u něhož by mohl býti věřitel žalován.

Není sice předepsáno, by odpůrce navrhovatelův byl zpraven soudem o povolení prodeje ruční zástavy, nelze mu však upřít právo (§ 9 nesp. říz.), by se bránil, ať se již o povolení dozvěděl jakkoliv.

Nesporný soudce není bezvýhradně povinen postoupiti věc příslušnému soudu.

(Rozh. ze dne 1. června 1926, R I 415/26.)

Soud první stolice (obchodní soud v Praze) povolil k žádosti anglické firmy prodej podle čl. 310 obch. zák. K rekursu odpůrce navrhovatelky rekursní soud žádost zamítl pro místní nepřislušnost soudu první stolice, nevyhověl však rekurentovu návrhu na přisouzení útrat rekursu. Důvody: Rekursu nelze upřít oprávnění. Dle čl. 310 obch. zák. slušelo žádost podati u obchodního soudu pro věřitele, tudíž pro žadatelku příslušného. Jelikož však obchodní soud v Praze pro žadatelku jako firmu se sídlem v Anglii není obchodním soudem pro ni příslušným, není obchodní soud v Praze pro povolení žádosti příslušným, napadené usnesení jest tudíž, poněvadž bylo vydáno nepřislušným soudem, nezákonné a slušelo je zrušiti a žádost odmítnouti.

Nejvyšší soud odmítl rekurs odpůrce navrhovatelky do výroku o útratách a nevyhověl dovolacímu rekursu navrhovatelky.